TEISINGUMO TEISMO (trečioji kolegija) SPRENDIMAS

2017 m. birželio 15 d.*

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą — Jurisdikcija civilinėse ir komercinėse bylose — Reglamentas (ES) Nr. 1215/2012 — 7 straipsnio 1 punktas — Sąvokos „bylos, kylančios iš sutarčių“ ir „paslaugų teikimo sutartis“ — Atgręžtinis reikalavimas vieno solidariojo kredito sutarties bendraskolio kitam — Kredito sutarties vykdymo vietos nustatymas“

Byloje C-249/16

dėl 2016 m. kovo 31 d. *Oberster Gerichtshof* (Aukščiausiasis Teismas, Austrija) nutartimi, kurią Teisingumo Teismas gavo 2016 m. gegužės 2 d., pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

Saale Kareda

prieš

Stefan Benkö

TEISINGUMO TEISMAS (trečioji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas L. Bay Larsen, teisėjai M. Vilaras, J. Malenovský, M. Safjan (pranešėjas) ir D. Šváby,

generalinis advokatas Y. Bot,

kancleris A. Calot Escobar,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

— S. Kareda, atstovaujamos advokato C. Függer,

— S. Benkö, atstovaujamo advokato S. Alessandro,

— Europos Komisijos, atstovaujamos M. Heller ir M. Wilderspin,

susipažinęs su 2017 m. balandžio 26 d. posėdyje pateikta generalinio advokato išvada,

priima šį

* Proceso kalba: vokiečių.

Sprendimą

1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl 2012 m. gruodžio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1215/2012 dėl jurisdikcijos ir teismo sprendimų civilinėse ir komercinėse bylose pripažinimo ir vykdymo (OL L 351, 2012, p. 1) 7 straipsnio 1 punkto išaiškinimo.

2 Šis prašymas pateiktas nagrinėjant Stefan Benkö ir Saale Kareda ginčą dėl S. Benkö sumokėtų mėnesinių paskolos įmokų, kurių nemokėjo S. Kareda, susijusių su bendra kredito sutartimi, grąžinimo.

Teisinis pagrindas

Sąjungos teisė

Reglamentas Nr. 1215/2012

3 Iš Reglamento Nr. 1215/2012 4 konstatuojamosios dalies matyti, kad šiuo reglamentu dėl gero vidaus rinkos veikimo siekiama priimti „nuostatas dėl jurisdikcijos kolizinių normų civilinėse ir komercinėse bylose suvienodinimo, siekiant užtikrinti greitą ir paprastą teismo priimtų sprendimų valstybėse narėse, kurios privalo laikytis šio reglamento, pripažinimą ir vykdymą“.

4 Šio reglamento 15 ir 16 konstatuojamosiose dalyse įtvirtinta:

„(15) Jurisdikcijos taisyklės turėtų būti ypač nuspėjamos ir pagrįstos principu, pagal kurį jurisdikcija paprastai nustatoma pagal atsakovo nuolatinę gyvenamąją (buveinės) vietą. Todėl visada turėtų galioti ši jurisdikcijos nuostata, išskyrus keletą aiškiai nustatytų atvejų, kai ginčo objektas arba šalių autonomija pateisina kitą siejamąjį kriterijų. Juridinio asmens buveinės vieta turi būti apibrėžta autonomiškai, siekiant didesnio bendrų taisyklių skaidrumo ir norint išvengti jurisdikcijų kolizijos.

(16) Jurisdikcija turėtų būti nustatoma ne tik pagal atsakovo gyvenamąją (buveinės) vietą, bet ir pagal kitą alternatyvų jurisdikcijos pagrindą, atsižvelgiant į glaudų ryšį tarp teismo ir bylos arba siekiant padėti tinkamai vykdyti teisingumą. Glaudaus ryšio reikalavimas turėtų užtikrinti teisinį tikrumą ir padėti išvengti galimybės pareikšti atsakovui ieškinį valstybės narės, kurios jis negalėjo pagrįstai numatyti, teisme. Tai ypač svarbu sprendžiant ginčus, susijusius su nesutartinėmis prievolėmis, kylančiomis iš privatumo ir asmeninių teisių, įskaitant šmeižtą, pažeidimų.“

5 Jurisdikcijos taisyklės yra įtvirtintos to paties reglamento II skyriuje. Šį skyrių sudaro, be kita ko, 1 („Bendrosios nuostatos“), 2 („Speciali jurisdikcija“) ir 4 („Jurisdikcija, susijusi su vartotojų sutartimis“) skirsniai.

6 Reglamento Nr. 1215/2012 II skyriaus 1 skirsnyje esančio 4 straipsnio 1 dalis išdėstyta taip:

„Pagal šį reglamentą asmenims, kurių nuolatinė gyvenamoji (buveinės) vieta yra valstybėje narėje, ieškiniai turi būti pareiškiami tos valstybės narės teismuose, neatsižvelgiant į šių asmenų pilietybę.“

7 Reglamento Nr. 1215/2012 II skyriaus 2 skirsnio 7 straipsnis išdėstytas taip:

„Asmeniui, kurio nuolatinė gyvenamoji (buveinės) vieta yra valstybėje narėje, ieškinys kitoje valstybėje narėje gali būti pareikštas:

1) a) bylose, kylančiose iš sutarčių – atitinkamos prievolės įvykdymo vietos teismuose;

b) pagal šią nuostatą ir jeigu nesusitarta kitaip, atitinkamos prievolės įvykdymo vieta yra:

— parduodant prekes – valstybėje narėje, į kurią prekės buvo arba turėtų būti pristatytos pagal sutartį,

— teikiant paslaugas – vieta valstybėje narėje, kurioje pagal sutartį paslaugos buvo arba turėjo būti suteiktos;

c) a papunktis taikomas tuomet, kai netaikomas b papunktis;

<…>“

8 Reglamento Nr. 1215/2012 7 straipsnio 1 punkto formuluotė yra identiška 2000 m. gruodžio 22 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 44/2001 dėl jurisdikcijos ir teismo sprendimų civilinėse ir komercinėse bylose pripažinimo ir vykdymo (OL L 12, 2001, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 19 sk., 4 t., p. 42), kuris panaikintas Reglamentu Nr. 1215/2012, 5 straipsnio 1 dalies formuluotei. Be to, šis 7 straipsnio 1 punktas atitinka 1968 m. rugsėjo 27 d. Briuselio konvencijos dėl jurisdikcijos ir teismo sprendimų civilinėse ir komercinėse bylose vykdymo (OL L 299, 1972, p. 32) su pakeitimais, padarytais vėlesnėmis konvencijomis dėl naujų valstybių narių prisijungimo prie šios konvencijos (toliau – Briuselio konvencija), 5 straipsnio 1 punktą.

9 Reglamento Nr. 1215/2012 17 straipsnio 1 dalyje, kuri pateikta II skyriaus 4 skirsnyje, nustatyta:

„Jurisdikcija dėl bylų, susijusių su vartojimo sutartimis, kurias sudaro asmuo, vartotojas, ir kurių dalykas nėra laikomas šio asmens komercine ar profesine veikla, nustatoma pagal šį skirsnį, nedarant poveikio 6 straipsniui ir 7 straipsnio 5 punktui, jeigu:

a) sutartis sudaryta dėl prekių pardavimo išsimokėtinai grąžinamo dalinių įmokų kredito sąlygomis;

b) sutartis sudaryta dėl dalimis grąžinamos paskolos arba dėl bet kurios kitos formos kredito, suteikto prekių pirkimui (pardavimui) finansuoti; arba

c) visais kitais atvejais, sutartis buvo sudaryta su asmeniu, vykdančiu komercinę arba profesinę veiklą valstybėje narėje, kurioje yra vartotojo nuolatinė gyvenamoji vieta, arba kitu būdu tokią veiklą susiejančiu su minėta valstybe nare ar keliomis valstybėmis, įskaitant tą valstybę narę, ir jeigu sutartis priskiriama tokios veiklos sričiai.“

10 Šio reglamento 4 skirsnyje įtvirtinto 18 straipsnio 1 ir 2 dalyse numatyta:

„1. Vartotojas gali pareikšti ieškinį kitai sutarties šaliai valstybės narės, kurioje yra tos sutarties šalies nuolatinė gyvenamoji (buveinės) vieta, teismuose arba, neatsižvelgiant į kitos sutarties šalies nuolatinę gyvenamąją (buveinės) vietą, – vartotojo nuolatinės gyvenamosios vietos teismuose.

2. Kita sutarties šalis gali pareikšti ieškinį vartotojui tik valstybės narės, kurioje yra vartotojo nuolatinė gyvenamoji vieta, teismuose.“

11 Reglamento Nr. 1215/2012 17 ir 18 straipsnių formuluotė atitinka Reglamento Nr. 44/2001 15 ir 16 straipsnių formuluotes.

Reglamentas (EB) Nr. 593/2008

12 2008 m. birželio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 593/2008 dėl sutartinėms prievolėms taikytinos teisės (Roma I) (OL L 177, 2008, p. 6, ir klaidų ištaisymas OL L 309, 2009, p. 87) 7 ir 17 konstatuojamosiose dalyse nustatyta:

„(7) Šio reglamento dalykinė taikymo sritis ir nuostatos turėtų būti suderintos su Reglamentu [Nr. 44/2001] ir 2007 m. liepos 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 864/2007 dėl nesutartinėms prievolėms taikytinos teisės (Roma II) <…>

<…>

(17) Kiek susiję su taikytina teise, kai ji nepasirinkta, sąvokos „paslaugų teikimas“ ir „prekių pardavimas“ turėtų būti aiškinamos taip pat, kaip taikant Tarybos reglamento (EB) [Nr. 44/2001] 5 straipsnį, kiek šis reglamentas taikomas prekių pardavimui ir paslaugų teikimui. Nors franšizės ir distribucijos sutartys pagal savo pobūdį yra sutartys dėl paslaugų, joms taikomos specialios taisyklės.“

13 Remiantis šio reglamento 15 straipsniu „Subrogacija pagal įstatymą“:

„Jei asmuo (kreditorius) pagal sutartį turi reikalavimą kito asmens (skolininko) atžvilgiu, o trečiasis asmuo turi pareigą patenkinti kreditoriaus reikalavimą arba jau faktiškai patenkino kreditoriaus reikalavimą įvykdydamas tą pareigą, tai pagal teisę, kuri reglamentuoja trečiojo asmens pareigą patenkinti kreditoriaus reikalavimą, nustatoma, ar trečiasis asmuo gali skolininko atžvilgiu naudotis teisėmis, kurias kreditorius turėjo skolininko atžvilgiu pagal jų santykius reglamentuojančią teisę, ir kokia apimtimi gali tomis teisėmis naudotis.“

14 Minėto reglamento 16 straipsnyje „Skolininkų daugetas“ numatyta:

„Jei kreditorius turi reikalavimą kelių pagal tą patį reikalavimą atsakingų skolininkų atžvilgiu, ir vienas skolininkų jau įvykdė visą arba dalį reikalavimo, skolininko prievolei kreditoriaus atžvilgiu taikoma teisė taip pat taikoma to skolininko teisei pateikti atgręžtinius reikalavimus kitiems skolininkams. Kiti skolininkai gali remtis kreditoriaus atžvilgiu turėtomis gynybos priemonėmis, kiek tai leidžiama pagal jų prievolėms kreditoriaus atžvilgiu taikomą teisę.“

Austrijos teisė

15 *Allgemeines Bürgerliches Gesetzbuch* (Austrijos civilinis kodeksas, toliau – ABGB) 896 straipsnis išdėstytas taip:

„Solidarusis bendraskolis, kuris vienas grąžina visą skolą, turi teisę, netgi jei jis neperleido savo teisių, reikalauti iš kitų skolininkų grąžinimo lygiomis dalimis, jei tarp jų nebuvo susitarta dėl kitokių proporcijų.“

16 Prieš priimant naują *Zahlungsverzugsgesetz* (Įstatymas dėl pavėluotų mokėjimų) (*BGBl*. I, 2013/50) redakciją, ABGB 905 straipsnio 2 dalyje buvo numatyta, kad, „kilus abejonių, skolininkas prisiimdamas riziką ir savo lėšomis perduoda grynuosius pinigus kreditoriui jo gyvenamojoje vietoje (buveinėje)“.

17 ABGB 1042 straipsnyje numatyta:

„Jei asmuo už kitą asmenį vykdo prievolę, kurią pastarasis pagal šį kodeksą pats turėtų vykdyti, jis turi teisę reikalauti grąžinimo.“

Pagrindinė byla ir prejudiciniai klausimai

18 S. Benkö, Austrijos Respublikos pilietis, gyvenantis Austrijoje, kreipėsi į *Landesgericht St. Pölten* (Sankt Pölten apygardos teismas, Austrija) pateikdamas ieškinį S. Kareda, buvusiai partnerei, Estijos Respublikos pilietei, gyvenančiai nežinomu adresu Estijoje, siekdamas susigrąžinti 17 145,41 EUR sumą su palūkanomis ir bylinėjimosi išlaidomis. Iš nutarties priimti prejudicinį sprendimą matyti, kad 2007 m. kartu gyvendami Austrijoje S. Benkö ir S. Kareda įsigijo privatų gyvenamąjį namą, kurio kaina buvo 190 000 EUR, ir kiekvienam iš jų priklauso jo nedaloma pusė. Neturėdami nuosavo kapitalo ir siekdami finansuoti šį pirkinį ir būtinus pastato pertvarkymus, 2007 m. kovo mėn. jie su Austrijos banku sudarė sutartį dėl trijų paskolų, atitinkamai 150 000 EUR, 100 000 EUR ir 50 000 EUR. Tiek S. Benkö, tiek S. Kareda buvo paskolų gavėjai.

19 2011 m. pabaigoje S. Kareda nustojo gyventi kartu su S. Benkö ir grįžo gyventi į Estiją; S. Benkö nežino jos gyvenamosios vietos. Nuo 2012 m. birželio mėn. ji nustojo grąžinti paskolas, todėl nuo tada našta grąžinti šias paskolas teko vienam S. Benkö. Pareikštu ieškiniu S. Benkö siekia įpareigoti S. Kareda, remiantis ABGB 1042 straipsniu, grąžinti jam sumas, atitinkančias mokėjimus, kuriuos už S. Kareda jis atliko iki 2014 birželio mėn. (imtinai).

20 Pirmosios instancijos teismas *Landesgericht St. Pölten* (Sankt Pölten apygardos teismas, Austrija) susisiekė su Estijos Respublikos ambasada Austrijoje siekdamas sužinoti S. Kareda gyvenamosios vietos adresą, tačiau to padaryti nepavyko.

21 Atstovas, kuris buvo įgaliotas priimti S. Kareda įteiktinus dokumentus, pareiškė prieštaravimą dėl jurisdikcijos nebuvimo, remdamasis tuo, kad S. Kareda gyvenamoji vieta yra Estijoje. Pasako jo, viena vertus, S. Benkö nurodytoms faktinėms aplinkybėms netaikytinos Reglamento Nr. 1215/2012 II skyriaus 2–7 skirsnio nuostatos. Kita vertus, teismas, į kurį kreiptasi, neturėjo teritorinės jurisdikcijos pirmiausia dėl to, kad banko, su kuriuo buvo sudaryta kredito sutartis, pagrindinė buveinė, kuri sutampa su pareigos grąžinti šį kreditą vykdymo vieta, nebuvo *Landesgericht St. Pölten* (Sankt Pölten apygardos teismas, Austrija) jurisdikcijai priklausančioje teritorijoje.

22 Atsižvelgęs į šiuos argumentus, *Landesgericht St. Pölten* (Sankt Pölten apygardos teismas, Austrija) paskelbė, kad neturi tarptautinės jurisdikcijos šioje byloje.

23 *Oberlandesgericht Wien* (Vienos aukštesnysis apygardos teismas), gavęs S. Benkö apeliacinį skundą dėl šio sprendimo, nusprendė, kad, vadovaujantis Reglamento Nr. 1215/2012 7 straipsnio 1 punktu, jurisdikcija yra nustatoma pagal sutartinės grąžinimo prievolės įvykdymo vietą, t. y. pasak šio teismo, pagal skolininko gyvenamąją vietą. Todėl *Landesgericht St. Pölten* (Sankt Pölten apygardos teismas, Austrija) turėjo tarptautinę ir teritorinę jurisdikciją.

24 S. Kareda atstovas dėl tokio apeliacinio teismo sprendimo pateikė kasacinį skundą prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam *Oberster Gerichtshof* (Aukščiausiasis Teismas, Austrija), siekdamas pripažinti, kad Austrijos teismai neturi jurisdikcijos nagrinėti šią bylą.

25 Šiomis aplinkybėmis *Oberster Gerichtshof* (Aukščiausiasis Teismas) nutarė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:

„1. Ar Reglamento Nr. 1215/2012 7 straipsnio 1 punktas turi būti aiškinamas taip, kad sudarius vieną (bendrą) kredito sutartį su banku skolininko, kuris vienas grąžino kreditą, reikalavimas dėl grąžinimo (kompensacijos reikalavimas ir (arba) atgręžtinis reikalavimas) kitam skolininkui pagal šią kredito sutartį priskirtinas byloms, kylančioms iš sutarčių, tiek, kiek jis yra išvestinis (antrinis) reikalavimas pagal šią kredito sutartį?

2. Jeigu į pirmąjį klausimą būtų atsakyta teigiamai:

ar vieno skolininko reikalavimo dėl grąžinimo (kompensacijos reikalavimas ir (arba) atgręžtinis reikalavimas) kitam skolininkui pagal šią kredito sutartį įgyvendinimo vieta nustatoma:
   a) pagal Reglamento Nr. 1215/2012 7 straipsnio 1 punkto b papunkčio antrą įtrauką („teikiant paslaugas“) arba
   b) pagal Reglamento Nr. 1215/2012 7 straipsnio 1 punkto c papunktį kartu su a papunkčiu pagal *lex causae*?

3. Jeigu į antrojo klausimo a punktą būtų atsakyta teigiamai:

ar teikdamas kreditą bankas teikia sutartinio pobūdžio paslaugą pagal kredito sutartį, todėl šios paslaugos teikimo vieta nustatoma pagal Reglamento Nr. 1215/2012 7 straipsnio 1 punkto b papunkčio antrą įtrauką atsižvelgiant į banko buveinę, jei tik ten buvo suteiktas kreditas?

4. Jeigu į antrojo klausimo b punktą būtų atsakyta teigiamai:

ar nustatant neįvykdytų sutartinių prievolių įvykdymo vietą pagal Reglamento Nr. 1215/2012 7 straipsnio 1 punkto a papunktį:
   a) svarbus laikas, kada abu skolininkai sudarė kredito sutartį (2007 m. kovo mėn.), ar
   b) kitos datos, kai atgręžtinio reikalavimo teisę turintis kredito gavėjas bankui grąžino dalines kredito įmokas, kuriomis jis grindžia savo reikalavimus (nuo 2012 m. birželio mėn. iki 2014 m. birželio mėn.)?“

Dėl prejudicinių klausimų

Dėl pirmojo klausimo

26 Pirmuoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia išsiaiškinti, ar Reglamento Nr. 1215/2012 7 straipsnio 1 punktą reikia aiškinti taip, kad atgręžtinis reikalavimas vieno solidariojo kredito sutarties bendraskolio kitam priskirtinas „byloms, kylančioms iš sutarčių“, kaip tai suprantama pagal šią nuostatą.

27 Siekiant atsakyti į šį klausimą reikia atsižvelgti į Teisingumo Teismo išaiškinimą dėl Reglamento Nr. 44/2001 5 straipsnio 1 punkto ir Briuselio konvencijos 5 straipsnio 1 punkto, kuris taikomas ir Reglamento Nr. 1215/2012 7 straipsnio 1 punktui, kiek šios nuostatos gali būti laikomos lygiavertėmis (šiuo klausimu žr. 2013 m. liepos 18 d. Sprendimo *ÖFAB*, C-147/12, EU:C:2013:490, 28 punktą).

28 Iš šios jurisprudencijos matyti, kad sąvoka „bylos, kylančios iš sutarčių“, kaip ji suprantama pagal Reglamento Nr. 44/2001 5 straipsnio 1 punktą, turi būti aiškinama savarankiškai, siekiant užtikrinti vienodą jos taikymą visose valstybėse narėse, be to, tam, kad atsirastų toks bylos pobūdis, ieškiniu privaloma ginčyti laisvai prisiimtą vieno asmens teisinę prievolę kito asmens atžvilgiu (šiuo klausimu žr. 2013 m. kovo 14 d. Sprendimo *Česká spořitelna*, C-419/11, EU:C:2013:165, 45–47 punktus ir 2015 m. sausio 28 d. Sprendimo *Kolassa*, C-375/13, EU:C:2015:37, 37 ir 39 punktus).

29 Šiuo klausimu visų pirmą reikia priminti, kad Reglamento Nr. 44/2001 5 straipsnio 1 punkto b papunktyje nustatyti sąsajos su jurisdikciją turinčiu teismu kriterijai taikomi visiems ginčams, kylantiems iš tos pačios sutarties (šiuo klausimu žr. 2009 m. liepos 9 d. Sprendimo *Rehder*, C-204/08, EU:C:2009:439, 33 punktą).

30 Be to, pažymėtina, kad visos prievolės, kylančios iš sutarties, kurios nevykdymu grindžiamas ieškinys, yra priskirtinos byloms, kylančioms iš sutarčių (šiuo klausimu žr. 1976 m. spalio 6 d. Sprendimo *De Bloos*, 14/76, EU:C:1976:134, 16 ir 17 punktus ir 1988 m. kovo 8 d. Sprendimo *Arcado*, 9/87, EU:C:1988:127, 13 punktą).

31 Taip yra ir tuo atveju, kai prievolė kilo tarp dviejų solidariųjų bendraskolių, kaip antai šalių pagrindinėje byloje, ir ypač tada, kai egzistuoja galimybė vienam bendraskoliui, kuris įvykdė visą arba dalį bendro reikalavimo, susigrąžinti sumokėtą sumą pateikiant atgręžtinį reikalavimą (pagal analogiją žr. 2016 m. spalio 12 d. Sprendimo *Kostanjevec*, C-185/15, EU:C:2016:763, 38 punktą). Iš tiesų, kaip pažymėjo generalinis advokatas išvados 31 punkte, pats šio ieškinio pagrindas yra susijęs su šios sutarties egzistavimu, todėl būtų nenatūralu, jei siekiant taikyti Reglamentą Nr. 1215/2012 reikėtų atskirti šiuos teisinius santykius nuo sutarties, iš kurios tokie santykiai kilo ir kuri yra jų pagrindas.

32 Galiausiai, net jei Reglamento Nr. 1215/2012 nuostatos turėtų būti aiškinamos atsižvelgiant į jo nustatytą sistemą ir siekiamus tikslus (šiuo klausimu žr. 2014 m. sausio 16 d. Sprendimo *Kainz*, C-45/13, EU:C:2014:7, 19 punktą), taikant, visų pirma, šį reglamentą ir reglamentą „Roma I“ reikia atsižvelgti ir į nuoseklumo tikslą (šiuo klausimu žr. 2016 m. sausio 21 d. Sprendimo *ERGO Insurance ir Gjensidige Baltic*, C-359/14 ir C-475/14, EU:C:2016:40, 43 punktą). Aiškinimas, kad atgręžtinis reikalavimas, kaip antai nagrinėjamas pagrindinėje byloje, turi būti suprantamas kaip susijęs su byla, kylančia iš sutarties, vadovaujantis Reglamentu Nr. 1215/2012, taip pat atitinka šį nuoseklumo tikslą. Iš tiesų reglamento „Roma I“ 16 straipsnis santykius tarp kelių skolininkų aiškiai priskiria prie santykių tarp skolininko ir kreditoriaus.

33 Atsižvelgiant į visa tai, kas išdėstyta, į pirmąjį klausimą reikia atsakyti taip: Reglamento Nr. 1215/2012 7 straipsnio 1 punktą reikia aiškinti taip, jog atgręžtinis reikalavimas vieno solidariojo kredito sutarties bendraskolio kitam priskirtinas „byloms dėl sutarties“, kaip tai suprantama pagal šią nuostatą.

Dėl antrojo klausimo

34 Antruoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės nori išsiaiškinti, ar Reglamento Nr. 1215/2012 7 straipsnio 1 punkto b papunkčio antrą įtrauką reikia aiškinti taip, jog kredito sutartis, kaip antai nagrinėjama pagrindinėje byloje, sudaryta tarp kredito įstaigos ir dviejų solidariųjų bendraskolių, turi būti laikoma „paslaugų teikimo sutartimi“, kaip tai suprantama pagal šią nuostatą.

35 Pagal Teisingumo Teismo jurisprudenciją sąvoka „paslaugos“, kaip ji suprantama pagal Reglamento Nr. 44/2001 5 straipsnio 1 punkto b papunktį, kurio formuluotė yra identiška Reglamento Nr. 1215/2012 7 straipsnio 1 punkto b papunkčiui, mažų mažiausiai reiškia tai, kad jas teikianti šalis atlieka tam tikrą veiklą už atlyginimą (šiuo klausimu žr. 2016 m. liepos 14 d. Sprendimo *Granarolo*, C-196/15, EU:C:2016:559, 37 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

36 Kaip nurodė generalinis advokatas išvados 40 punkte, kredito sutarties, sudarytos tarp kredito įstaigos ir paskolos gavėjo, atveju paslaugų teikimą sudaro pirmojo pinigų perdavimas antrajam mainais už skolininko mokamą atlyginimą, kuris iš principo yra palūkanų formos.

37 Taigi pažymėtina, kad tokia kredito sutartis turi būti laikoma „paslaugų teikimo sutartimi“, kaip tai suprantama pagal Reglamento Nr. 1215/2012 7 straipsnio 1 punkto b papunkčio antrą įtrauką.

38 Todėl į antrąjį klausimą reikia atsakyti taip: Reglamento Nr. 1215/2012 7 straipsnio 1 punkto b papunkčio antra įtrauka turi būti aiškinama taip, jog kredito sutartis, kaip antai nagrinėjama pagrindinėje byloje, sudaryta tarp kredito įstaigos ir dviejų solidariųjų bendraskolių, turi būti laikoma „paslaugų teikimo sutartimi“, kaip tai suprantama pagal šią nuostatą.

Dėl trečiojo klausimo

39 Trečiuoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės klausia, ar Reglamento Nr. 1215/2012 7 straipsnio 1 punkto b papunkčio antrą įtrauką reikia aiškinti taip, jog, kredito įstaigai suteikus kreditą dviem solidariesiems bendraskoliams, „vieta valstybėje narėje, kurioje paslaugos buvo arba turėtų būti suteiktos pagal sutartį“, kaip tai suprantama pagal šią nuostatą, yra vieta, jeigu nesusitarta kitaip, kurioje yra pagrindinė šios įstaigos buveinė, tai taikoma ir nustatant teismo, gavusio nagrinėti atgręžtinį reikalavimą vieno bendraskolio kitam, teritorinę jurisdikciją.

40 Šiuo atžvilgiu, remiantis Teisingumo Teismo jurisprudencija, reikia nustatyti sutarčiai būdingą sutartinę prievolę (šiuo klausimu žr. 2016 m. liepos 14 d. Sprendimo *Granarolo*, C-196/15, EU:C:2016:559, 33 punktą).

41 Vis dėlto, kaip generalinis advokatas pažymėjo išvados 45 punkte, kredito sutarčiai būdinga prievolė yra paskolintos sumos suteikimas, o skolininko prievolė grąžinti minėtą pasiskolintą pinigų sumą yra tiesiog skolintojo paslaugos įvykdymo pasekmė.

42 Todėl pažymėtina, kad, išskyrus atvejus, kuriuos nurodo prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas savo klausime, kai yra susitarta priešingai, vieta, kurioje buvo suteiktos paslaugos, kaip tai suprantama pagal Reglamento Nr. 1215/2012 7 straipsnio 1 punkto b papunkčio antrą įtrauką, tuo atveju, kai kredito įstaiga suteikia kreditą, yra laikoma ta vieta, kurioje yra pagrindinė šios įstaigos buveinė.

43 Dėl klausimo, ar ši nuostata yra tiek pat svarbi siekiant nustatyti teismą, turintį teritorinę jurisdikciją nagrinėti jam pateiktą atgręžtinį reikalavimą vieno bendraskolio kitam, reikia priminti, kad iš šio sprendimo 31 punkto matyti, jog tokio ieškinio pagrindas yra kredito sutartis, sudaryta tarp solidariųjų bendraskolių ir kredito įstaigos.

44 Remiantis tuo, kas išdėstyta, ir remiantis Reglamentu Nr. 1215/2012 siekiamu jurisdikcijos numatomumo, vienodinimo ir gero administravimo tikslu, kaip nurodyta šio reglamento 15 ir 16 konstatuojamosiose dalyse, šio reglamento 7 straipsnio 1 punkto b papunkčio antrą įtrauką reikia aiškinti taip, kad teismas, turintis teritorinę jurisdikciją nagrinėti tokį jam pareikštą ieškinį, yra valstybės narės, kurioje yra kredito įstaigos pagrindinė buveinė, teismas, nes prievolės įvykdymo vieta yra tokio atgręžtinio reikalavimo pagrindas.

45 Šiuo atžvilgiu pastaba, suformuluota kiekvienos iš šalių pagrindinėje byloje, pagal kurią faktinė aplinkybė, kad jos abi yra vartotojos ir todėl turi naudotis taisyklėmis, numatytomis byloms dėl sutarčių, kurias sudaro vartotojai, vadovaujantis Reglamento Nr. 1215/2012 17 ir 18 straipsniais, nėra reikšminga. Iš tiesų, kaip Teisingumo Teismas pažymėjo dėl Reglamento Nr. 44/2001 15 ir 16 straipsnių, minėtos taisyklės negali būti taikomos dviejų vartotojų tarpusavio santykiams (šiuo klausimu žr. 2013 m. gruodžio 5 d. Sprendimo *Vapenik*, C-508/12, EU:C:2013:790, 34 punktą).

46 Atsižvelgiant į visa tai, kas išdėstyta, į trečiąjį klausimą reikia atsakyti taip: Reglamento Nr. 1215/2012 7 straipsnio 1 punkto b papunkčio antrą įtrauką reikia aiškinti taip, jog, kredito įstaigai suteikus kreditą dviem solidariesiems bendraskoliams, „vieta valstybėje narėje, kurioje paslaugos buvo arba turėtų būti suteiktos pagal sutartį“, kaip tai suprantama pagal šią nuostatą, yra vieta, jeigu nesusitarta kitaip, kurioje yra pagrindinė šios įstaigos buveinė, tai taikoma ir nustatant teismo, gavusio nagrinėti atgręžtinį reikalavimą vieno bendraskolio kitam, teritorinę jurisdikciją.

Dėl ketvirtojo klausimo

47 Atsižvelgiant į pateiktą atsakymą į trečiąjį klausimą, nėra būtina atsakyti į ketvirtąjį klausimą.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

48 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (trečioji kolegija) nusprendžia:

1. **2012 m. gruodžio 12 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 1215/2012 dėl jurisdikcijos ir teismo sprendimų civilinėse ir komercinėse bylose pripažinimo ir vykdymo 7 straipsnio 1 dalis turi būti aiškinama taip, kad atgręžtinis reikalavimas vieno solidariojo kredito sutarties bendraskolio kitam priskirtinas „byloms, kylančioms iš sutarčių“, kaip tai suprantama pagal šią nuostatą.**

2. **Reglamento Nr. 1215/2012 7 straipsnio 1 punkto b papunkčio antra įtrauka turi būti aiškinama taip, kad kredito sutartis, kaip antai nagrinėjama pagrindinėje byloje, sudaryta tarp kredito įstaigos ir dviejų solidariųjų bendraskolių, turi būti laikoma „paslaugų teikimo sutartimi“, kaip tai suprantama pagal šią nuostatą.**

3. **Reglamento Nr. 1215/2012 7 straipsnio 1 punkto b papunkčio antrą įtrauką reikia aiškinti taip, kad, kredito įstaigai suteikus kreditą dviem solidariesiems bendraskoliams, „vieta valstybėje narėje, kurioje paslaugos buvo arba turėtų būti suteiktos pagal sutartį“, kaip tai suprantama pagal šią nuostatą, yra vieta, jeigu nesusitarta kitaip, kurioje yra pagrindinė šios įstaigos buveinė, tai taikoma ir nustatant teismo, gavusio nagrinėti atgręžtinį reikalavimą vieno bendraskolio kitam, teritorinę jurisdikciją.**

Parašai.